

ORSZÁGOS  
VENDÉGLŐS SZAKKÖZLÖNY

## FOGADÓ

ORSZÁGOS  
PIACÉR SZAKKÖZLÖNY

A MAGYAR VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉSIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

A SZÉKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROK IPARTÁRSULATÁNAK,

A SZABADKAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉHÁZTULAJDONSOK ÉS KOCSMÁROKOK EGYLETE, — AZ ARADI PINCÉR SEGÉLYŰ- ÉS ELMELYEZŐ EGYLET

HIVATALOS LAPJA.

Előfizetés: Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.  
Negyedévre 3 kor.Szerkesztő és lapfőigazgató:  
Flór Győző.Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Budapest, VIII., Rákóczi ut. 13.

## A képzés kérdése és a vendéglősök tömörülése.

Minél közelebb jutunk az ipartörvény revíziójához, annál aktuálisabbá válik a képzés kérdése. És ha a vendéglősök, kocsmárosok a most kináirozó alkalmat elmulasztják s ennek a kérdésnek végleges rendezését nem kívánják, akkor megint várhatnak egy újabb negyedszázadi, míg a maihoz hasonló alkalmat nyernek arra.

A képzés kimondásának szükségét, az erre szolgáló okokat már több ízben kifejtettük a »Fogadó«-ban; felesleges volna tehát ezeket most újból foglalkozni. De végre is belátja immár minden szakmánkhoz tartozó iparos, hogy a képzés kimondása nélkül az ebben az iparágban fennálló tarthatatlan állapotok még jobban elfajulva, a tönk szelére, züllésre viszik a vendéglős-kocsmáros ipart. Sajnos, a viszonyok olyannak már évek óta, hogy az élet hajótöröttjeinek nagy a száma. És minthogy mindenkinek joga van az élethez, egészen természetes, hogy szerencsét próbálnak ezen a téren is. Így válik tarthatatlanná az állapot; tönkre mennek az ekzsiztenciák, régiek úgy mint az újak és a legújabb szerencsepróbalgatók.

Az államkincstár ezzel nem igen törődik, de csak addig nem, amíg meg nem magyarazzák neki, hogy ez az iparág, ha nem is olyanformán van a közügyességől függővé, mint más kézműves-iparág, de azért mégis megkövetel ügyességet, intelligenciát és megbízhatóságot, mert emberek táplálkozásáról, személyi és vagyoni biztonságáról van szó, miután az ételek mellett szesz italok is kerülnek kimérésre.

Az új ipartörvény tervezetének első kötetében a képzés kimutatására utalt iparágak sorát, a korábbihoz képest, tágitva lett. Sőt bizonyos tekintetben a régi céhszervizet látjuk abban felelődni, amennyiben mesterszolgákat is állapít meg. Találjuk benne azt az örvendetes rendelkezést is, hogy a szakiskolák erkölcsi sulyhoz, jelentőséghez jutnak. Ez feltétlenül előnyös a hazai ipar fejlődése nézve, mert az iparos pályára lépett egyén szaktudása mellett általános ismeretek, tehát intelligencia szerzésére is van utalva.

Mi lehet ezzel a kormány célja? Kétségtelenül nem más, mint az, hogy olyan

iparostársadalom fejlődjék, mely szakképzettsége és általános tudása mellett megtudjon állni a saját lábán és ne szoruljon lépten-nyomon a kormány gyámságára és annak mankójára.

És ezt óhajtja a vendéglős-kocsmáros társadalom a saját iparára nézve is. Ugyanerre kíván alkalmat és módot és ezt — helyes iparpolitikai szempontból nézve — a kormány nem is tagadhatja meg. A kincstár pénzügyi érdekeit, amiket — ugylászik — féltenek a változástól, nem szenvednek esorbát. A fogyasztást nem az apasztja, hogy iparigazolvánnyal bíró vendéglősök és kocsmárosok lesznek a hivatott italmérők, hanem csakis az, ha a magyar nép nagy réteget a mostoha gazdasági viszonyoknál fogva, képtelenek lesznek a fogyasztásra. És ez alatt szenved a vendéglős-kocsmáros társadalom is.

Ninesen tehát semmi ok a kincstár pénzügyi érdekeinek feltérsére azáltal, ha ezt az iparágat képzéshez kötik. Ha csak a forma megtalálásáról van szó, nohát erre elég esze van a kereskedelmi ügyi kormány. Ha akarja meg is találja És ez a nagy és az államkincstár nézve talán elsősorban fontos iparág megerdemli, hogy keressék a formát és a módot, melylyel a vendéglősök és kocsmárosok ezen jogos kívánságát, fontos közérdekből is, kielégíthessék.

A képzés kimondásának kérdése ma már annyira megerett és annyira nyomul előtérbe, hogy azt többé nem lehet a napirendről levenni. Nem úgy áll ma a dolog, amint állt korábbi években. A vendéglős-kocsmáros ipar hivatott képviselői a korábbi években folyamodtak, petícionáltak, deputációztak a kormánynál és — várták az eredményt. És ha a kormány nem reagált a sok hajlongásra, hát akkor vártak tovább és tovább és várnak ma is és fognának várni még egy emberöltőn köröztül, — ha a vezérszerep továbbra is az ő kezükben maradt volna. Amde ez a vezérszerep más kezekbe került és éppen az a nyárspolgári konzervatív és túrelmes várakozási és hiu reménykedési szereplésis terelte át önmagától a vezető szerepet más és hivatottabb kezekbe.

A vezérszerep ma már nem egyes emberek kezében van, hanem a vendéglősök és kocsmárosok nagy so-

kaságát képviselő szaktársulatokéban. És tagadhatatlan tény, hogy az újabb szakmozgalmat a központból, a »Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata« fejleszt, tartja ébren és foglalkoztatja a haladás eszközeivel. Egy-két emberrel könnyen végeztek ott, a honnét segítséget és módot kívántak a fejlődésre. Ma azonban már nem 1—2 ember áll őr a haladás mértőföldjelzőjénél, hanem a vendéglősök és kocsmárosok ezrei.

Ezeket a kormány nem ignorálhatja!

## Kossuth Ferenc és a vendéglősök.

A »Fogadó« olvasói előtt ismeretes, hogy a »Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata« a vendéglős-iparnak képzéshez kötése érdekében nemcsak a maga részéről intézett felterjesztést a kereskedelmi miniszterhez, hanem beadványt megküldte az összes szakbéli ipartársulatnak is, kérvén őket, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz és saját hatáskörükben intézkedjenek hasonló kérvény felterjesztése iránt.

Az ipartársulatok nagyobb része értesítette már a székesfővárosi ipartársulatot, hogy a maguk részéről örömmel fogadták a kezdeményezést és betejesz-tették saját kérvényüket a miniszterhez.

Kossuth Ferenc keresk. miniszter a beadványra a következő leiratoit intézte a »Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulatához«:

31743—VI A 908 sz.

A székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulatának

Budapest,

VIII., Rákóczi ut. 13.

Folyó évi május hó 30-án hoztam érkeztél felterjesztésed értesítem az ipartársulatot, miszerint ama kérelmet, hogy a vendéglős ipar képzéséhez köttessék, az új ipartörvény tervezési munkálatainál beható megfontolás tárgyává fogom tenni.

Egyben értesítem, hogy az új ipartörvény előadói tervezetének érkezelési tárgyalásánál a társulatot meg fogom hívni, amikor is azon kérelmére, hogy a tanácskozmányon kisebb vendéglősök is részt vehessenek, nemkülönbön tekintettel leszek.

A végbéli, hogy az Ipartársulat az előadói tervezetet saját szempontjából az említett értekezlet megtartásáig is beható tanulmány tárgyává tehesse, a tervezet közrebecsoltott első részének egy példányát idezárva megküldöm.

Budapest, 1908. július hó 7-én.

Kossuth.

De nemcsak a székesfővárosi ipartársulathoz érkezett a minisztertől leirat, hanem a *szabadkai* ipartársulat is kapott értesítést a miniszter elhatározásáról.

A múlt évi szeptember hó 4-én *Szabadkán* tartott második országos vendéglos kongresszus határozata, mint szaktársaink tudják, emlékirat formájában szintén a kereskedelmi miniszter elé kerültek, melyben a vendéglos-kávés-ipar általános sérelmeinek és kívánalmainak felsorolása mellett, a Szabadkán fennálló ugynevezett *lokális jellegű* bajok is mint sürgősen orvoslandók voltak felsorolva.

Ezen kongresszus emlékirata a szabadkai kartársaink a következő leiratot vettek ugyancsak Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztertől:

31748—VI. A 908. sz.

A szabadkai vendéglosok egyletének *Szabadka*.

F. é. április hó 7-én hozzám érkezett felterjesztésére, — melyvel a Szabadkán m. évi szeptember hó 4-én tartott második országos kocsmáros kongresszus megbízásából a kongresszuson hozott határozatokat további elhatározás végett elem juttatta — következőkről értesítem az egyletet:

A kongresszusnak ama kéréme, hogy a kocsmáros ipar rendeletileg képesítéshez kötéssék és a társulási kötelező szervezet a kocsmáros, vendéglos, szállodás és kávé iparokra kimondassék, az ipartörvény mai rendelkezései alapján nem valószínű meg, megnyugtathatom azonban az egyletet, hogy a kérelemmel az ipartörvény revíziós munkálatainak foglalkozni fogok. A kongresszusnak az italmérsi engedély kiszolgáltatása, az italmérsi illeték helyesebb és arányosabb szabályozása s az ezzel összefüggő egyéb kérdések tekintetében előterjesztett kérémeim illetékes tárgyalás és elhatározás végett a korábbi megkeresés kapcsán egyidejűleg a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott m. k. miniszterelnökön elé juttattam, felkérvén őt, hogy tekintettel a kongresszusnak a szabadkai kocsmáros zárára szabályozása tárgyában előterjesztett kérémeire, a kongresszus emlékiratát saját hatáskörében való tárgyalás után, a m. k. belügyminiszter ön elé juttatni sziveskedjek.

Budapest, 1908. július hó 7-én.

Kossuth s. k.

A *soproni* ipartársulatot is megírtelte a kereskedelmi miniszter leiratával, amennyiben a képesítés kérdésében a

székesfővárosi ipartársulat mintájára be-terjesztett kérvényre a miniszter a következő leirattal felelt:

31748—VI. A. 908. sz.

Soproni sz. k. városi és megyei szállodások, vendéglosok és kávémerők ipartársulatának *Sopron*.

Folyó évi június hó 29-én hozzám érkezett felterjesztésére, értesítem az ipartársulatot, miszerint ama kérémet, hogy az ipartörvényben a vendéglos-ipar képesítéshez kötéssék, az új ipartörvény tervezési munkálatainak beható megfontolás tárgyává fogom tenni.

Ami azt a kérémet illeti, hogy az ipartörvényjavaslat előadói tervezetének tárgyalásánál ne csak a szállodások és nagy éttermek tulajdonosai, hanem a kisebb vendéglosok is meghívást nyerjenek, értesítem, hogy a kérélemben a meghívásnál tekintettel leszek.

Budapest, 1908. július hó 7-én.

Kossuth.

Meg kell hagyni a kereskedelmi miniszterünknek, hogy — a kormány eddigi szokásától eltérőleg — aránylag elég gyorsan nyilatkozzon a vendéglosok ügyében, de természetesen csak abban a részben, ami az ő tárcája körébe tartozik. A pénzügyminiszter egyelőre hallgat és bizonyára megfeledezett arról, amit ismételten mondtott a vendéglosok küldöttéinek. De majd gondoskodnak róla a vendéglosok, hogy visszavádszóják a kegyelmes ur emlékezetébe az általa több ízben elmondott és reménykedésre jogosító szép szavait.

Ami a kereskedelmi miniszter leiratát illeti, megjegyezzük, hogy az ígért és kilátásba helyezett egymagában nem elégíti ki a vendéglosok és kocsmárosok jogos igényeit, hanem most jöndülni *cselekedet* szükséges a vendéglos-ipar ügyeinek rendezésére. Ez elől most már ne zárkózzék el a miniszter, mert a vendéglosok közt nagy az elégedetlenség és reménykedő várásuk eljutott ahhoz a határhoz, ahol az elkeveredés veszi kezdetét. Ezen konstatálásával csak a helyzetet akarjuk ismertetni, nehogy felsőbb helyen azt higgyék, hogy a vendéglosok teljesen boldogok és megelégedettek.

A gazdasági viszonyok állandó kedvezőtlen alakulása, a nagy drágaság és a kiszípolozó kartellek sorompója szőlítják a vendéglos-kocsmáros társadalmat és az eddigi konzervatív álláspontot elhagyva, védelmi állásba helyez magát. Ezt jó lesz fenn is számításba venni.

**A Székesfővárosi Vendéglosok és Kocsmárosok Ipartársulata hivatalos közleményei.**

*As ipartársulat hivatalos helysége: VIII., Rákóczi-ut 13, II. 20. sz. a. van.*

**Hivatalos órák:** minden hétfőn szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

**Jogtanácsot** ad az ipartársulat minden tagjának a társulat ügyésze: dr. Waigand József, lakik IX. ker., Üllői-ut 5. — A jogtanácsadás a tagokra nézve díjmentes.

Az ipartársulat tagjai minden szakbipari-, adó- és illetékügyben, szakbelső utbaigazításért forduljanak az ipartársulat titkárhoz.

**Az ipartársulat mindenemű hivatalos közleménye** kizárólag a „Fogadó” újság közölteik.

## TÁRSULATI ÉLET.

**Budapest.** A »Budapesti Kávés Ipartársulat« július 23-án tartotta — a tagok élénk részvételével — rendkívüli közgyűlést, melyet az újabb alakult »Budapesti Kávészüzi Alkalmazottak Szakegyesülete« beadványra hívott egybe. Az új szakegylet ugyanis a következő beadvánnyal járult az ipartársulat elé:

1. A budapesti kávésegedekkel 1907. márc. 30-án kötött kollektív szerződés értelmében, az ipartársulat közgyűlési határozattal a kávésegedek köztvetésére az új egyesülettel jövelni akar ismerni el. — 2. Kimondja a közgyűlés, hogy az új egyesület megalakulása nem képez indítékot a fennálló kollektív szerződés felbontására, hanem azt annak lejártáig az ipartársulat teljes egészében fenntartja. 3. Általuk biztosítandó alább felsorolt engedmények fejében arra kéri a választmányt, hogy tegyen javaslatot a közgyűlésnek, a kávésegedek bérvisszonyainak azonnali javítására. Erre vonatkozólag ajánlják, hogy a kollektív szerződés 8. pontjában megállapított 14 korona heti fizetését, amely csak 3 év múlva következne, az ipartársulati tagok már most léptésként életbe. 4. Tekintettel a főpincérek jelenlegi rendszerlen és üzletlenként nagyon eltérő viszonyaira, kéri a választmányt, hogy a közgyűlésen oly értelmű javaslatot tegyen, amelyben előírnyoztatik az a jóakarú törekvés, hogy a teljes béke és őszingh érdekében, a főpincérek régió hangozottat kívánásainak teljesíthető része fölött az ipartársulati vezetés a főpincérekkel és „Kávészüzi Alkalmazottak Szakegyesületével” vetésedéssel, mint azok képviselőivel tárgyalása becsatkozik.

**Némai** Ántal társulati elnök konstátálta a közgyűlés határozatképességét, mire dr. *Kemény Géza*, társulati titkár, a napirend egyetlen tárgyát képező fentebbi beadványt, az erre vonatkozó választmányi javaslattal kapcsolatban ismertette. A javaslat így szól:

„A választmány javaslata a közgyűlésnek, hogy a budapesti kávéház alkalmazottak szakegyesületét a kávésegedek, valamint a kávéfőzők szakegyesületével kötött kollektív szerződésben fenntartott jog alapján a közvetítésre illetékesnek ismerje el és hatalmazza fel a választmányt, hogy az újonnan alakult szakegyesülettel teljesen ugyanazon feltételek mellett, mint amelyek a kávésegedek és kávéfőzők szakegyesületével kötött szerződésükben foglaltaknak, a szerződést kösse meg.”

Némai elnök elfogadásra ajánlja a választmányi javaslatát, mert az újonnan alakult szakegyletnek éppoly joga van, mint a réginek. Ez a határozat nem sértheti a másik szakegyesülettel kötött kollektív szerződést. Kéri a javaslat el-

fogadását. — *Harkai Mór* szinten elfogadásra ajánlja. *Grosz Adolf* kiskávés ellenzi a javaslatot, mivel az új egyesület már is többet kér, mint a régi. Beszédjét többször felbuzsajtották a sűrű közbeszólások. Végül ajánlotta, hogy a társulat maga állítsa fel a saját helyeszközlő irodáját. Miután több hozzászólás nem történt, az elnök szavazás alá bocsátotta a választmány javaslatát, amit a közgyűlés egy szó kivételével elfogadott. A közgyűlés a ségedekkel kötött kollektív szerződés követelése pontja szerint hozta határozatát:

„Az ipartársulati tagok üzletében alkalmazott kávésségedek és fize ópincérek kivételére nézve a budapesti kávésségedek szakszervezete illetékes; ha azonban a budapesti kávésségedek köréből olyan új hasonló egyesület alakulna, amelynek csakis kávésségedek a tagjai, ez a kivételre csak akkor tarthat igényt, ha ezt az ipartársulati közgyűlése határozatilag kimondja.”

Az ipartársulat közgyűlését a Budapesti Kávésok Szövetségének alakuló közgyűlése követte. A közgyűlésen, mint az előkészítő bizottság elnöke, *Evva Lajos* elnököl. A közgyűlés hosszabb vita után elfogadta a bemutatott alapszabálytervezetet és az előkészítő bizottság által javaslatba hozott tisztkarbá a következőket választotta meg:

*Elnök:* Mészáros Győző; *alelnökök:* Ólmosi József és Harsányi Ferenc; *pénztáros:* Kallós Márkus; *ellenőr:* Cserépy István; *végrehajtó bizottsági tagok:* Berger Léo, Bodó Adolf, Fábri Henrik, Gárdonyi József, Harkai Mór, Harsányi Adolf, Molnár Sándor, Némái Antal, Evva Lajos, Weingrubner Ignác; *számvizsgálók:* Katona Géza, Gruber Károly és Kaiser Ignác Márkus.

*Mészáros Győző*, a szövetség elnöke, lendületes beszédben mondott köszönetet a bizalomért s megígérte, hogy munkarejét a szövetség szolgálatára bocsátja. Őt — ugyonm — nem a szereplési vágy biztatta arra, hogy elfoglalja az elnöki székét, hanem az a tudat, hogy a szövetség vezetésében dolgozni kell és ő dolgozni akar. Felkérte a tagokat, hogy támogassák, mivel a vezér egy-maga harcot nem vívhat. — Utána *Ólmosi József* első alelnök lelkes szavakkal mondott köszönetet a megválasztásáért: kéri a tagokat érve összetartásra. *Némái Antal* a társulat elnöke a társulat támogatását ígérte. *Harsányi Adolf* élénk szavakkal munkára buzdította a szövetség vezetőségét. Néhány további felszólalás után az alakuló közgyűlést berekesztették.

*Győr.* A Győri Pincéregylet a győri vendéglős és kávéssokkal egyetértőleg *ingyenes elhelyező irodát* nyitott. Kettős céljuk volt ezzel: Egyrészt a munkaadóknak megbízható és szakképzett pincéreket bocsátani rendelkezésre, másrészt a pincéreket kiszabadítani a magánhelyközvetítők karmaiból. A magánhelyközvetítők üzleti érdeke nyilvánvaló: Minél magasabb díjakat venni a helyközvetítésért és minél sürűben változtatni a pincéreket helyeikről. Ennek

következménye az, hogy a munkaadók sokszor egészen hivatalosan embereknek kapnak szakképzett pincérek helyett, miért is egymást érik a helyváltoztások és a pincér minden keresetét a helyközvetítőnek kénytelen fizetni. És ezen az általános panaszon nem is lehet add gseíteni, amíg a helyközvetítőktől meg nem szabadulnak a pincérek és az elhelyezést nem üzletileg kezeli, hanem erkölcsi kötelességnek tekintik, a mellyel tartoznak a pincér-*kar* tekintélyének, a kereset nélkül maradt pincér társuknak és a munkaadóknak, hogy nekik a pincérek helyét elfoglaló kontórok helyett szakképzett és megbízható munkaerőket adhassanak.

Ezért állított föl a Győri Pincér Egylet nagy áldozattal ingyenes elhelyező irodát, mely máris nem csak a Dunántul összes vármegyében, hanem a legmészszebb menő vidékekre is közvetit szakképzett pincéreket.

Az egyesület irodája rendelkezésére áll az egylet minden tagjának s bármely idegen helyről érkezőnek is. A jelentkező köteles első sorban igazolni, hogy *szakképzett pincér-e*. A helyközvetítés teljesen ingyen történik, sem díjat, sem jutalmat nem szabad elfogadni. Egyedül az elhelyezett érdekében fölmerülő költségek: u. m. levélbelyeg, sürgöny, telefon vagy küldőne díjat tartozik az elhelyezett sajátjától fedezni, illetve az egyletnek megteríteni. Továbbá idegen kártársaktól megkövetelik, hogy ha az egyleti iroda révén alkalmazásához óhajtanak jutni, első sorban kötelesek az egyesületi rendező tagjává lenni.

Az egyesület elhelyező irodája díjtalanul közvetit továbbá a szakmához tartozó mindennemű személyzetet is, u. m. főzőnőt, szoba felügyelőnőt, felirónőt, konyha-kézileányt. Itt azonban az egyleti tagság ki lévén zárva, az elhelyezett kötelessége a közvetítés körül felmerült irodai költségeket a közvetítő iroda pénztárának megteríteni. A női személyzet részére az irodában a férfiaktól ekülvonított helyiséget tart fenn az egyesület.

A munkaközvetítés a jelentkezés sorrendjében történik, miért is minden jelentkező sorszámot kap. Kivétel csak az esetben engedhető meg, ha a rendelő név szerint jelöli meg akit óhajt, vagy nem fogadja el azt, akit az egylet ajánl vagy a jelentkező nem képes megfelelni a sorrend szerint reá kerülő állásnak, avagy ha a sorrendben levő tag az állást nem fogadja el. Ez esetben azonban a tag a bevezetett utolsó tag jelentkezése után következik elhelyezésre. A sorrendet szigoruan megtartják. Erre felügyelnek az egyleti napbiztosok. Erre szolgál a tagoknak a panaszkönyv s minden indokolatlan mellőzés esetén az irodafőnök ellen fegyelmi eljárás indítható. Minden elhelyezett kísérő levelet kap, mellyel a munkaadónál jelentkezni tartozik s amely az illető személyleírását és az alkalmazás feltételeit is tartalmazza.

Bizalommal fordul az egyesület a szállodás, vendéglős és kávév urakhoz azon kérelemmel, hogy férfi és női alkalmazottaikat csak a Győri Pincér Egylet elhelyező irodája révén szerezzék be és biztosítják a hozzájuk forduló főnököket, hogy csak szakképzett és kifogástalan egynekét közvetítenek, akik továbbra is az egyesület erkölcsi felügyelete alatt maradnak.

Viszont kéri a pincér szaktársakat s más és szakmához tartozó alkalmazottakat, hogy állást csak a Győri Pincér Egylet ingyenes elhelyező irodájánál keressenek, ahová már eddig is a legelőkelőbb helyekről fordultak közvetítésért. A pincérség és egyéb alkalmazottak érdeke, hogy megszabaduljanak a mai megvesztegetett helyközvetítőktől és kiemelkedjenek a hozzájuk nem tartozó egyének közül s biztosítsák a pincérkar kenyerét és tekintélyét. Ezért a közös célt, a szakképzett pincérek érdekeit állították fel győri kártársaink nagy áldozattal *ingyenes elhelyező irodájukat*.

Az iroda címe: „Győri Pincér Egylet” elhelyező irodája Győr, Arany Janos-utca 22. sz. Hivatalos órák délelőtt 8–12-ig és délután 2–6-ig. Interurbán telefon 378. Sürgőnycim: Pincéregylet, Győr.

**Csepreg.** A Csepreg és járása vendéglősök és kocsmárosok ipartársulatának alakítási munkálatait *Mogyorósi Samu* büki nagyvendéglős, *Wagner Sándor* csepregi fogadós, *Hirschler Salamon* és *Ekamp Kálmán* vendéglős szaktársaink vették kezükbe. Az ügy sikeres befejezése a jövő hó folyamán várható.

**Felsőpulyán**, mint előzőleg jeleztük a felsőpulyai és járásbeli vendéglősök és kocsmárosok ipartársulatának előkészítési munkálatait *Fliegenschnee* Károly, *Klennu Mihály*, *Harnischfiger* Jakab pulyai, *Studenszky* András soprozentmártoni, *Boross Kálmán* csávai és *Kröfpi* János szababárdányi vendéglős végzik. A létesítendő ipartársulat alakuló ülését a jövő hó utolsó felében fogják megtartani.

### A zombori vendéglősök szervezkedése.

Mint azt a „Fogadó” utóbbi számban jeleztük, a „Zombori Szállodások, Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávésok Ipartársulata” július hó 22-én tartotta a vároháza nagytermében alakuló közgyűlést az ottani kártársak élénk részvétel mellett. Az alakuló közgyűlésre meghívott „Székesfevársai Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata” részéről a társulat titkára, *Szűcs Béla* és a „Fogadó” részéről *Mutsád János* vettek részt. Az előkészítő bizottság elnöke, *Butkovits József*, lelkes beszédben üdvözölte a nagy számban megjelent kártársakat és felkérte őket a tárgyalás eszméjének támogatására. A jegyzőkönyv vezetésére dr. Mayer Nándort és ennek hitelesítésére Heinzman Ignác

és Puskás Ágostont kérte föl. Az alakuló gyűlés Butkovits kártárs megnyitván, üdvözölte a budapesti testvértársulat és a »Fogadó« kiküldöttjét, megköszönvén a támogatást, melyben az alapítókat részesítették. Szűcs Béla a Szekes-fővárosi Vendéglosók és Kocsmárosok Ipartársulatának üdvözlőlevelét megismerve, rámutatott a szervezkedés fontosságára és az ebből származható előnyökre. Eredményes munkát kíván a társulatnak. Ezután dr. Mayer Nándor pontonként felolvassa az alapszabályokat, melyeket Butkovics József bizottsági elnök szerb nyelven magyarázott. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el az alapszabályokat. Majd szavaztatott bizottságot választottak és titkos szavazás útján ejtették meg a választást, melynek a következő eredménye volt: **elnök:** Matzitz Gusztáv, **I. alelnök:** Vranits Mladen, **II. alelnök:** Bosnyák József, **pénztárnok:** Butkovics József, **ellenőr:** Reiffe Mihály, **ügyész:** dr. Mayer Nándor, **titkár:** Kulity Márton, **választmány:** Kaebly Mihály, Csicsovácskó István, Konyovics Mladen, Récsy Gusztáv, Holpert Simon, Borsos Ferenc, Farkas Gyula, Márton Imre, legifé. Bosnyák József, Hajnal Péter, Henzman Ignác, Gerencsér József, Dobos Antal, Kéltly Koszta, Cigits Nikóla, Ferencsevity Milos, Lukács Ferenc, Lutz Simon, Grün Gyula, Gruits Trifon, Stebler János, Dzsinitis Milán, Szótsjits Danilo; **póttagok:** Puskás Ágoston, Konyovics Nedélyko, Vahl Péter, Muits Stipán; **számvizsgálók:** Horvátovics István, Bocsa Mátyás, Csicsovácskó Lázár.

Választás után Matzitz Gusztáv a megválasztott elnök köszönte meg a megválasztást és bizalmat, igérve, hogy a társulat érdekeit tőle telhetőleg előbbre viszi.

Majd Szűcs Béla tartott nagyszabású beszédet, melyben kimutatta, hogy a vendéglos-kocsmáros ma nem egyéb, mint az állam adószedője. Nemcsak ők fizetik a legtöbb adót, hanem még be is szedik azt a fogyasztó közönségtől az állam részére, de azért mégis ők a legkevésbé joggal felruházott adófizetőpolgárai az államnak. Joguk nincs, de kötelességük van. Hogy egy ninc, önökön mulott uraim s nem máson. Egyásban nem a kártársat látták. Most azonban már lehet haladást is észrevenni. Két év óta többször kerestük fel a kormányt, rámutattunk ezen ipar számtalan bajaira. Az 1906. évben Budapesten tartott országgyűlés kongresszuson történt a vendéglosok érdekeiben az első komoly lépés. Felrúztuk a telenségből és indolenciából ezt az ipart. Memorandumot adtunk át a kormányknak, melyben sérelmeink pontokba voltak foglalva és azok orvoslását ígérte a kormány elnöke. Ugyancsak rá egy évre Szabadkán, az ott tartott második vendéglos kongresszuson megismerteltük panaszainkat és azokat újból felterjesztettük a kormány elé. Ugyancsak a módosítás alatt álló

ipartörvénybe való felvételre beadványaink járultunk a keres. miniszter elé, kérve a vendéglos-iparnak a képesítéshez kötött iparágak közé való sorozását. Ugyancsak embe beadványunkat elküldtük a vidéki ipartársulatokhoz is, kérve őket, hogy hasonló beadvánnyal járuljanak a kereskedelmi miniszter elé, amit a legtöbb ipartársulat meg is tett. Erre a betérjesztésre a már le is érkezett miniszteri választ olvasta fel, (amit lapunk más helyén közlünk.) Ugyancsak felolvasta a szabadkai kongresszus felterjesztésére érkezett miniszteri választ. Majd áttért a szeszadó legújabb emelésére. Fejtegetésénél rámutatott, hogy az említett két kongresszus az az ajánlatot tette a pénzügyminiszternek, hogy szállítsa le a boritaladót és emelje helyette a szeszadót.

Wekerle — mint tudjuk — zseniális ember. Elfogadta a vendéglosok javaslatát *felemelte a szeszadót, de nem szállította le a boritaladót.* Pedig a borfogyasztás emelkedne, ha nem terelné annyi adó. És ha a rossz pálinka fogyasztás csökkenne, az bizony csak üdös dolog volna. Megmondtuk a miniszternek, — ugymond — hogy az a szándékunk, miszerint olesó pénzért jó borhoz jusson a magyar nép és ne iga a lelket-testet rontó rossz bundapálinkát. Ha a képesítés és ezzel a kötelező társulás ki lesz terjesztve erre az iparágra is, akkor megszűnik az ezen iparnál tapasztalható indolencia is. Ha ez meg lesz, úgy-sok bajunkat magunk fogjuk orvosolni tudni s nem molesztáljuk vele a minisztert. Ha pedig súlyos baj orvoslásáról lesz szó, akkor 70—80 ezer kocsmáros tömött sora fog mögöttünk állani. Ez pedig hatalmat jelent.

A szatcsók, fuszerezsek és egyéb üzletek italmérési joga ellen is sikra kell szállnunk. Ez lesz a legsürgösebb teendő. Majd a horvátországi vendéglosok szervezetségét említette példaképpen és rámutatott a horvát vendéglosok által elért nagyrterékű és fontos eredményekre, így a többi közt a saját bankjukra, központi borpinőre stb.

Néhány szóval kitért a szaksajtóra is, hangsúlyozván a szaksajtó fontos szerepét úgy a helyi, mint az országos mozgalmakra nézve és támogatásra ajánlotta a »Fogadó«-t, mely hathatósan védi és mozdítja elő a vendéglosok érdekeit. De ne csak járassák a lapot, hanem olvassák is. A hatalmas beszéd végén újból felhívta a jelen voltak figyelmét a szervezkedés fontosságára és komoly összetartásra kérte a jelenlevőket.

A gyűző fölolvasta a »Szekesfővárosi Vendéglosok és Kocsmárosok Ipartársulat« elnökötől, *Janura* Károlytól közben érkezett üdvözlő táviratot, melyet az egybegyűltek lelkesen megjelenezték. A jogtanácsos indítványára az alakulás alkalmával táviratilag üdvözöltek a szekesfővárosi testvériptársulat elnökét, *Janura* Károlyt.

Végül Matzitz Gusztáv elnök lelkes

szavakkal kérte a vendéglosok és kocsmárosok támogatását és tömörülését, hogy iparunk érdekében kifejtendő munkáiban a zomboriak ne legyenek az utolsók

És ezzel berekesztette az alakuló közgyűlést.

## KÜLÖNFELE TISZTELETNYEK.

Figyelmeztetés. Tisztelettel föl hívjuk azon előfizetőinket, akik régebben vannak hátralékban s azokat is, akiknek előfizetésük *Julius 1-én* és a mostani számmal járt le, hogy sziveskedjenek az elmaradt előfizetésüket az előzőleg már kapott utalványon postafordultóval beküldeni.

Akiknek előfizetésük most járt le, azoknak jelen számmal postautalványt mellékelünk

Hátralékos és most lejáratos előfizetőink jóindulatába ajánljuk ezen kérelmünket, amit annál inkább is kérünk teljesíteni, mert a lapnak szintén kötelességei vannak, előfizetésű zenék e címre: »Fogadó« kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 13. küldendők.

Hymen hírek. Weisz Herman győri vendéglos szaktársunk leányát *Bertát*, eljegyezte *Katz Bernát*, a *Katz* testvérek bor- és szeszkereskedő cégébe tagja *Keresztúrról*. — *Králik* Ferenc leányát *Rozát* és hó 19-én vezette oltárhoz *Frentz* Béla fővárosi fodrász, Budapest. — *Uhrin* Gusztáv, a kolozsvári Pannonia fogadó főpincére eljegyezte *Pferchy* Ilonkát, *Pferchy* Ferenc kolozsvári vendéglos szaktársunk nővérét. — *Mayer* Irénkét, a miskolci »Kispipa« vendéglos ismert tulajdonosának, *Mayer* József szaktársunk szépműveltségű leányát *Julius 28-án* vezette oltárhoz *Obrmayer* Lajos Budapestest. — *Pintér* József, a sopronlővi nagyvendéglos főpincére eljegyezte *Böhm* Részó nagyvendéglos bájos leányát, *Rössikát*, *Gércen*. — *Schmuck* György csapadi nagyvendéglos *Julius 1-én* vezette oltárhoz *Gadosy* J. magánzó szépműveltségű leányát *Mariskát*, *Fertőszentmiklósról*. — *Rathók* Lajos ismert vendéglos szaktársunk a m. hó folyamán tartotta egybekelését özv. *Kertész* Ferencné vendéglosnéval *Szentivánfan*. — *Varga* János a celdmőlkai Magyar Király szálloda előnyöves ismert főpincére néhai *Erős* Sándorné, szül. *Baranyi* Lidia vendéglosné szép műveltségű leányát *Folanak* Ostiasszomfáról.

Vasuti vendéglosok mozgalma. E hó 17-én 9 vidéki vasuti vendéglos szaktársunk Budapesten az *Orient* fogadóban értekezletet tartott. Az értekezletnek a vasuti állomásokon utjabban uszba jött gyümölcsléslárusítás előlése volt a célja. Az értekezleten *Stadler* Károly keleti pályaudvari vendéglos is jelen volt, és csatlakozott kártársainak azon állapontjához, hogy a vasuti vendéglosok érdekét sértő gyümölcsléslárusítás megszüntetését fogják kérelmezni. — Vasuti

vendéglős szaktársainknak eme törekvését, illetve az érdekükbe vágó többi sérelem ellen való állásfoglalásukat nagyon is helyén valónak tartjuk. Az olyan rendelkezések ellen például, hogy vasuti vendéglőre mindenki pályázhatik, akár volt az illető vendéglős akár nem, s hogy az öt esztendőig közeledésével minden kinek remegni kelljen, hogy a drága ezrekkel fizetett létező hány újabb ezrekkel veri föl vagy veszi ki kezűkből a licitálókat nagy sereg — már rég szükség lett volna egyesül erővel föllépni, emlékiratokban és küldöttségek útján kérelmezni a viszonyoknak akként való megváltoztatását, mint pl. a déli vasuti vendéglőknél van szokásban. Azonban a mostanihoz hasonló s zót alig érdemlő kisebb kérdéssel vajmi kevés lendíthető a súlyos helyzeten. De céltalan is, amennyiben a szóban forgó „gyümölcs és száraz gyümölcsök” elárulását az üzletvezetéseknék még a január hónapban megküldött minisiteri leirat rendeli el, és a két gyümölcslárusító vállalkozóval ezen az alapon kötöttet szerződés, amiről ugyan vasuti vendéglős szaktársaink, bármelyik üzletvezetőnél tájékozást nyerhetnek. Már pedig, az ilyen felsőbb rendeleteken alapuló szerződések változtatni, kiváltképpen pedig a Mávnál, amolyan egy könnyen nem lehet.

**A huszora ellen** szólalt fel a Várcsarnoki bizottság utóbbi ülésén egyik bizottsági tag és hatóságig intézkedést sürgetett a folytonos husrágáság ellen. A takarmányhiány miatt az élő marha ára ezidőszert 25—30% -kal olcsóbb, a hus kismértékben való vásárlás mellett azonban olyan drága, hogy ma-holnap luxus-szamba fog menni a húsétellel való táplalkozás. A Fogadóban behatolnunk foglalkozunk ezzel a tárggyal és rámutattunk a nagyvágók által üzött uszóra, — de mindez hiábavalóság. A főváros urainak még telik husra, hát nem rontanak a barátságos. Te-sék *hátsági méssárszédkeket* felállítani necsak lóhusra, hanem egyéb husneműekre is és az uszora meg fog szűnni. Más mód nincs a kapzsóság és a közönség kiszípolozásának megfejtésére.

**Az italmérsé-jog nem foglaltató le.** A Kuria 7095/906. sz. a. hozott ítéletével kimondotta, hogy az italmérsé jog gyakorlását lefoglalni és zár alá helyezni nem lehet. Az ítélet következőleg hangzik: Az 1881. évi IX. t. c. 53. §-ának második tételében foglalt rendelkezés szerint, hogy mennyiben van helye a végrehajtásnak az állami egyeduráság tárgyaira, a fennálló jövedéki törvények szerint döntendő el. Kétségtelen, hogy midőn a bíróság kiküldött a rendelkező részben megjelölt végrehajtás alkalmával az italmérsé jog gyakorlását foglalta le, illetve helyezte bírói zár alá, a végrehajtást állami egyeduráság tárggyára vezette, mert ezeket a tárgyakat vonta el a végrehajtást szenvedő kezelése alá. A vonatkozó jövedéki törvény és szab-

lyok rendelkezései szerint pedig az említett jog gyakorlata végrehajtás alá nem vonható. Mert az 1899. évi XXV. t. c. 15. §-ában s a törvény végrehajtása tárggyaban kibocsátott 63.758.899. számú pénzügyminisiteri rendelet 10. §-ában foglalt rendelkezések szerint az italmérsé jog, illetőleg ennek gyakorlata át nem ruházható, kezelőre is csak az illetékes pénzügyigazgatóság engedélye alapján bízható stb. Végül a következőket mondja az ítélet: Ezekből a kötelező szabályokból megállapítható, hogy az italmérsé gyakorlata oly személyhez kötött jog és kötelezettség, melynek átruházása tilos s melynek bármily körülmények között más által való kezeltetése a bíróságon kívül álló pénzügyi hatóságok jogkörébe tartozik. A foglalás joghatálya az említett lefoglalt jogokat a zargondnok által való kezelhetősége tehát a pénzügyi hatóság jóváhagyására kötött függne. Ily feltételek hatályú végrehajtást az 1881. évi IX. t. c. nem ismer s az ily végrehajtás foganatosítása ellenében áll a bírói határozatok feltétlen kikényszerítettségével. Ezekből kifolyólag az említett jogokra, illetőleg azok gyakorlására vezetett végrehajtás, foglalás szabálytalan. Az emiatt beadott előterjesztések tehát alaposak, a szabálytalanság megsemmisítését vonják maguk után.

**Alkoholmentes vendéglők.** Budapestennek immár több alkoholmentes-vendéglő alakult, meg is bukkot, ami azt bizonyítja, hogy ezen kocsmáknak sem célja, sem jövéje nincsen. Most megint létesül egy ilyen szerzet, a Királyi Pál-utcában (a gr. Csáky A.-né fele), amiről a fővárosi lapok nagy hosszan és dicsőerősen írtak, megemlítve az alkoholban készített ételeket és ezeket a ráit, ami persze furcsa benyomást gyakorolhat a közönségre, akit éppen ezek az árak tájékozhatnak a valódi tényállásra nézve. A valódi tényállás tudniillik az, hogy az alkoholban a csupa zöldség, liszt, kukoricszár stb. készült „fozolek” és „pecsenyek” árai adagonként 5—10 kerek drágábbak, mint a vendéglői finom ételek. Amiól persze legelsősorban is az következik, hogy az alkohóliról írott uhorzaszenonizú hosszú közlemények állításait senki se hiszi el, az sem, aki írta, (no ná!) majd éppen újságíró ember kosztolna alkohi vendéglőben... s) s hogy az alkohi vendéglők „eretlen” ideájával csak az foglalkozik, akinek nincsen más dolga, illetve aki nem a közjólét, hanem a maga hívságos dicsőrete érdekében akar mindhárom dolgozni.

**Példás büntetés.** A minisiter jóváhagyta a *debréeni* rendőrség ítéletét, melylyel Weinstein Jakab ottani dúsgazdag tejkereskedőt tejhamisításért 15 napi elzárásra és egy csonó pénzbírságra ítélte. Az élelmiszerhamisítókat a legelrettentőbb büntetéssel kell sújtani, hogy ez a notorikus csalás és a fogyasztóközönség egészsége ellen ezen

a téren eddig elkövetett bűncselekmények megszűnjenek.

**Lopott lapok**... Hogy a t. publikum a kávéházi képeklapokat el ne tolvajkodja, (amit számos sokan szeretnek gyakorolni) a sajátos »Pannonia« kávéháza a lapokra rábelyegeztette hogy: — *est a lapot a Pannonia kávéházból loptam!* — Igy írta ezt a Pesti Hírlap, és nagyon örvendett a kávév ötlenek, amire egyszermind nem mulasztotta el fölhívni a budapesti kávékók figyelmet, hogy t. i. éljenek vele és vezessen rá minden újságra, hogy: *e lapot sat. sat.* — Hát, a P.-H.-nak e nagy buzgalommal újságolt híreről mi is szeretünk tudomást, csakhogy egészen más alapon, minélfogva mi kevésbé sem találjuk szerencsésnek és követésre méltónak amaz ötletet. Mikor ugyanis a szatmári Pannoniában a lapokra rá lön vezetve, hogy a lapot sat., — az ugyancsak ötlenek publikum is rögvest bevezette, hogy: *kerem a lopott lapokat!* — A pincérség persze mosolygott ezen és készséggel vitte a »képek újságokat, azonban nem ily Lendek kávék, akit valamelyik képeklapot bujó minduntalan elfogott, hogy küldje oda — a lopott lapokat. . . L—k kávék az egyik ilyen vendégre erősen ránézett és mondani akart valamit, de a vendég megelőzte, mondván: — Nézzé kérem, szeretettel, — ezeket a lapokat ép úgy loptatták a budapesti, mint a miskolci Pannonia kávéházból, mert hiszen rá van nyomtatva, hogy e lapot a Pannonia kávéházból loptam, ergo, ezek a lapok lopott lapok minélfogva én is és bármelyik vendégársam egész jöjösen mondhatja, hogy: kerem a lopott sat. — Tudván ezeket és azt, hogy Lendek szaktársunk eme megjegyzése mit se felelt: nem-e világosan áll előttünk az a konzequencia, hogy a lopott lapokat illető jó tanácsát és figyelmétetelét a Pesti Hírlap sziveskedjek önönmagának megtartani.

**A képitésés érdekében.** A budai vendéglőkó ipártarsulata szintén felterjesztette a minisiterhez a képitésés kómondására vonatkozó kérvényét. A minisiter a budai kartársaknak is felelt és ugyanolyan értelmű leiratot intézett hozzájuk, mint a milynt lapunk más helyén eredetben közlünk.

**Családi öröm** vidította fel Braun Béla ipesti vendéglős barátunk csendes hajlékát. Ugyanis szeretett neje egy életrelvő, helyes kis legénykélvő ajándékozta meg, kinek már most is annyi képessége van, hogy a vendégek társalgásába egészen fesztenül beleszó, m. t. i. az ő módja szerint, mert hát ő az ur a háznál. Kivánjuk, hogy az úszólóttól olyan derek ember valjék, mint amilyen az edesapja.

**Takarmányhiány és husloksóság.** A *fehérmegyei* gazdák a napokban foglalkoztak a takarmányhiány és konstalták, hogy ha kormányakció nem lép közbe, a gazdaközönség kenyetlen lesz

marhaállományán leszállított ár mellett tudni. Ez ugyan rövid időre olcsóbbá tenné a busárat, de nem a fogyasztóközönség javára, hanem a nagyvagók zsebe javára. Az ilyen olcsóságról a közönség lemond és inkább azt óhajtja, hogy a kormány nyújtson kedvezményeket a tenyészmarha állományok fejlesztésére, amit kedvezményes takarmány szállítási tarifákkal minden nagyobb rázkódtnak nélkül meglehet, természetesen ott, a hol a kedvezmény indokolt.

**Kocsmásros leszok!** — A mai demokratikus irányzatú világnak mintegy kiegészítője képezi az a sajátos tény-körülmény, hogy mindenki a felsőbb régiókba vezető: hivatalnok, ügyvéd, orvosi, stb. pályákra törekszik. Megtámaszik ez a mi szakkörünkben is, ahol szintén mind többen és többen igyekeznek a művészi, katonatiszt, stb. előkelő rangot (és annál küldemesebb megelhetést) nyújtó pályákra, ahelyett, hogy az apák által folytatott társadalmilag ugyancsak szép tekintélyű fogadó-vendéglős foglalkozásra készüljenek, a mai modern kor szemlélésében. De annál jobban esik látni, hogy egyes kiváló vendéglős-szaktársaink a hibás előítéletre mitsem adnak, hanem a praktikus, az igazi életpaszatalból merített maguk helyes foglalkozását viszik át a gyermekek nevelésére és foglalkozására, így készítve elő őket a jövő boldogulásnak nagy útjára. — Ezek közül való Fészal József is, a kolozsvári Pannónia fogadónak tekintélyes tulajdonosa, aki ugyanilyen tekintélyes és becsületesen részeselet a ma 10–12 év alatt is, amíg a kolozsvári Newyork fogadó főpincere volt. Fészal szaktársunk hasonnevű jele József most végezze be iskoláját, feles sikkrel. Ifj. Fészal József, egy ismerősének, ki a napokban a jövőt illetőleg intézett hozzá kérdést, ezt felelte: — Kocsmásros leszok! Önkéntesi emvet ha befejeztem, két-három évre külföldre megyek s az ottani nagyobb fogadó- és vendéglőkben fogom magamat képezni, aztán itthon, az édesapám üzemében folytatom a gyakorlatot. — Így szelk, meggyőző, megfontolt szavakkal ifj. Fészal József, aki pedig tekintettel szép intelligenciájára és széleskörű képzettségére, bátran kiválaszthatná magának bármelyik életpályát. De nem kell neki más; kocsmásros akar lenni, olyan derék jó kocsmásros, mint az édesapja.

**Hoek János, mint gyógyszerálloda felavató.** *Hévíz* gyógyfürdőn új gyógyszerállodát nyitottak, mely nyelvem, szép és modern berendezéssel van felszerelve. Sorg, a szálloda tulajdonosa nem kímélt költségre, hogy szépet nyújtson a gyógyhelyen tartózkodó közönségnek. A napokban nyitották meg nagy ünnepség mellett s az éppen jelenlétű Hoek János, Budapest-kőbányai plebános szép beszéd kíséretében áldotta meg a szenvedő emberiség céljaira emelt eme díszes hajlékot.

**Elvi döntés kávéháznyitás ügyében.** A VIII. ker. előjáróság megtagadta egy új kávéház engedélyezését a tanács ama határozata alapján, hogy olyan helyen, ahol már elegendő számú kávéház van, újat nem lehet engedélyezni. A tanács — felelézés folytán engedélyezte a kávéházat, mert az új kávéház tulajdonosa a rendelt kibocsátása előtt szerezte be a kávéház drága és költséges felszerelését. Ezt a határozatot megelégedtek a többi kávéások, — kik pénz dolgában nem ismernek kollektáljat! — s így a belügyminiszter döntött a vitás ügyben és engedélyezte a kávéházat. A döntés megokolásában a többi közt a miniszter ezeket mondja:

„A másodikfok iparhatóságának véghatározatában hivatkozott elvi jelentőségű határozata, melyről a kerületi előjáróság felhívatták, hogy olyan helyen, ahol már elegendő kávéház van, új kávéházat ne engedélyezzenek, tekintetbe nem vétele, mert ilyen korlátozásoknak az ipartörvény 12. szakasza nyújt törvényes alapot, akként rendelkeznek, hogy többi közt a kávéházi ipar az a szakasz értelmében alkotandó szabályrendeletben előre megállapított számhoz kötött lehet; ilyen rendelkezés azonban, melynek célja tisztán a közönség kelte érdekében és a szerezésnek megóvása lehet, a jelenleg érvényben lévő szabályrendeletben nincsen.”

Ezen döntés folytán felesleges a tanács rendelkezésének további fenntartása, mert kávéházat nyithat, akinek jölesik. Ugyis kevés van még a fővárosban.

**Az új bortörvényért.** A borkereskedők mozgalma a bortörvényjavaslat elnyitése ügyében sorra szólaltatta meg a bortermelőket — a javaslat változtatlan megtartása mellett. A napokban a zemplényegyei gazdasági egyesület hozott határozatot, hogy a bortörvény gyors létárgyalása érdekében akciót indít. Együttal kimondták azt is, hogy a rendkívül bönök ígérkező szüret miatt mozgalmat indítanak az iránt, hogy a gazdákat *kartellben* egyesítsék, nehogy a bor értéke nagyon leszálljon. Augusztus 30-ára nagygyűlést hívnak egybe, amelyen a kartellügyet részletesen megbeszélük és egyuttal megállapítják a minimális borárakat. — Tehát megint kartell, mely a bort drágítani akarja. Csak legyen aztán aki fizeti és aki fogyasztja.

**Apró hírek.** — Utazás a halalba. Klinger Márton, annak idején ismert főpincér, az utóbbi években Homorúd-fürdő vendéglőse a m. hó elején csondus zavarodottság lepte meg. Növére, a bajnok elejét veendő, a kolozsvári kórházba akarta hozni, azonban Klinger egy észrevétel pillanatban a robogó vonatról kiugrott s oly szerencsétlenül, hogy a vonat ketté szelte. A szerencsétlen sorsu vendéglős nagy részét mellett temették el — 188 kocsmásros a bíróság előtt Nem nálunk, hanem Romániában, (ahol az állam maga a főköcsmáros) történt ez a monstre számba menő pör. 88 kocsmásros ugyanis a jászvásári lapokban nyilatkoztak dr. Sumeleán vegy-tanár ellen, hogy nem igazságos alapon vezeték náluk a vizsgálatot, mivel feldyót többet megbüntettek. Sumeleán a 88 nyilatkozott bíróság elé vitte, ahol egy-hogy hónapi fogházra és egy-két ezer koronára büntették őket. Az egész históriára pedig az okot, mint az némely román lap írta, a borkereskedők bora szolgáltatta.

**Kávé mint világbajnok.** *Weiss* Richárd, a budapesti Japán-kávéház

tulajdonosa tultett minden legmagasabb kávési kvalifikációt. Amennyiben a londoni Olympiádok a birkozó versenyben leverte a világhírű orosz birkozót, Petrovot és ezáltal a világbajnokságot szerezte meg. Viselje az elért rekordot jó egészébeben.

**Hol vendéglőnk halat?** „Olesó Kaviar és íriss halforrás”. Szál testvérek főközfizete hallás *bor nagykereskedő cégél Orsován.* Száll. 80, 90, 120 kor-ért, harscst 90–140 kor-ért, kecseget és tokot 240–280 kor-ért 100 kgként Friss, nagysemm kaviar kilója 24–28 kor Orsováról gyorsárként és utávétt mellett. A halhüdemények gondosan kosárban, jég és szalmakénybe csomagoltatnak. Telefon Interurban Orsova 39. (4–5)

**Gyászrova.** — Szaktársadalomunkk megint egy derék tagját döntötte ki a szomorú ényezet. A ferlikarónak legszébb idejében. 33 éves korában sirba szállt szaktársunk, *Stamffel* Nándor, a keszthelyi »Tulipán« vendéglő ösmert gazdája. Az érdemes vendéglőt mult hó 21-én szolgáltotta ki a halál társai sorából. Temetése az ottani összes kartársai és igen nagyszámú közönség ösztinte részvete mellett július 23-án ment vége. — *Kolozsvári* István, a vasmegegyi Vámoscsalád község régi, derék nagyvendéglőse a mult hó 1-én jobblétre szenderült. — *Vághy* Lajos ismert déceveseri vendéglős július hó 3-án elhalálozott. — A vendéglős-gárda egyik régi, becsületes tagját ragadta ki a halál az elők sorából. *Novotny* Károly bespeli vendéglős-szaktársunk július 21-én halt meg. Már a 70-es évek elején vette komolyan a vendéglős-ipar ügyeit, már akkor buzdított egyesülésre és összetartásra. Sokat küzdött az ekzsztenciáért mint más sok ezer szaktársunk, míg ereje bírta. De az ereje hanyatlott és végre végelgyengülésben távozott el tőlünk. — Szomorú gyászos hírt vetünk Szombathelyről: *Szirling* Károly, a nagy-pityeri vendéglő tulajdonosa, földbirtoke és megbízottági tag, július 5-én meghalt. A temetése szaktársaink és a közönség nagy részvételével a mult hó 7-én Szombathelyen ment vége. Áldás és békecség halmvaira!

**Lábizadás, kézzizadás és hómálizadás** ellen legbiztosabb az amerikai recept szerint készült *Sudoran*. Hatása nem abban nyilvánul, hogy — mint az eddigi ismeretes izzadás elleni szereknél, a porusokat eldugítja vagy összebuzza; hanem az epidermisen át beszívódnán, az okot gyógyítja meg, hogy az okozat magától elmaradjon. Bekenes után az izzadás és az esetleg penetrans szag azonnal elmúlik. Készíti: *Molnár* János gyógyszerész, Szombathelyen. Ára 1 kor. 20 fill. — Kapható a készítőnél; 1 kor. 40 fill. előleges beküldésénél bérmentve szállítja, valamint Török József úr gyógyszerárában és a „Nádor” gyógyszerárában, Budapestben.

## KONYHAMŰVESZET.

Rovatvezető: **Lakomás Pál**

*Vadhúsleves lencsével.*

Egy liter lencsét kivilágotunk, megmossuk, levesben megfőzzük, szeletekre vágott zöldséget adva hozzá; ezután két kgr. vadhúst, özet vagy nyulat, mely még nem állt ecetben, apróra vágunk,

vizben foltesszük, s szeletekre vágott szalonnát, vörshagymát, répát, babérlevelet, nemesborsot és elegendő sót adunk hozzá, mindezt puhára főzzük s a szintén puhára főtt lencsével, miután finom szitán áttörtük, összekeverjük, huslevessel főlesztjük és jól elhagyjuk forni. Találaskor kockára vágott zsemlyét teszünk bele.

### Ürühust magyárosan

(Előétel.)

Az ürühust darabokra folvágjuk és kevés paprikával, szeletekre vágott édes káposztával és köménymaggal megfőzzük. Ha a hus és a káposzta puha, vékony rántást készítünk, csörme paprikát teszünk bele, a hus levével főlesztjük, tejfölt teszünk bele és addig forraljuk, míg a zsírtját feladja. Találaskor a húst fölül rakjuk.

### Vadász bélszín.

A bélszint, ha bőrrel együtt megsütöttük, savanyú páccal leforrasszuk és két napig állni hagyjuk. Ekkor foglagnyával és szalonnával megtűzdeljük, egy lábasba zsirt teszünk, a benne lévő gyökereket belehelyezzük s a húst a savanyú lével hozzá adjuk, letakarjuk és puhára pároljuk. Ezután készítünk barna rántást és főlesztjük a hus levével, (kúrral adjuk meg az ízet, hogy savanyú vagy édes legyen, mint a vad-mártás szokott lenni) a húst szeletekre vágjuk és a barna rántással föladjuk. Köröznetnek macaronit vagy pástétomcsokát lehet adni.

### Rántott cseresznye.

(Zsirban sült tésztán.)

Szép egyforma cseresznyét veszünk és tíz-tíz darabonként csomóba kötjük; veszünk két pohár bort, 6 tojást, 8 kanál lisztet, 4 kanál cukrot s mindezt jól elkeverjük (valamivel sűrűre hagyjuk, mint a palacsinta tésztát, s az összekötött cseresznyéket belemártjuk és forró zsirban hirtelen kisütjük, talba rakjuk, cukorral és fahéjjal meghintjük. Egy csomó egy adagot számít.

## A horvátországi vendéglősök.

Az a hatalmas gazdasági hullámok, mely világszerte egyesülése vonja az ugyanazon szakban dolgozó embereket, elhatott Horvátországba, s kartársainkat erős szövetségben hozta össze. Erdemes ennél a jelenségnél egy kis futó széttekintést tartani és elmélni arról, hogy a nyugatról keletre vonuló hullám-vonalnak tulajdonképpen hol az eredője... Mindez, aki a gazdasági nemzetközi forrongását csak egy kicsit is ismeri, észreveszi azt, hogy a gazdaságilag fejlettebb országokban, tehát a nyugati államokban előbb kezdődött meg ez az osztályos és árnyaltabb közt mutatózó tömörülési folyamat.

Igy pl. Anglia mintegy száz év előtt élte át a mi időknek. Angliának azon időbeli gazdasági helyzete már akkor létre hozta ott ezen ma már ismert és

elismert törekvéseket. Midőn ama törekvések ott némiképp eredménytelenné kiformáltak magukat s a legszükségesebb változásokat létre hozták, beállt bizonyos fokig az apály s a hullám-vonal kelet felé húzódtott.

Mi körülbelül — mutatis mutandis — ma értünk el arra a fokra, s így a hullám-vonal csak ma képes ránk termékenyítőleg hatni. Gyümölcse volt ennek társulatunk erős szervezkedése, országosan való egyesülése, mely a szabaddal kongresszuson jutott látható kifejezésre.

Mert nemde, míg szükség nem volt rá, nem is volt egyesülés? Volt valami nagyvendégölös izü egyesületünk, mely ép azért, mert minden egymással össze nem férő érdeket ki akart elégíteni, a természetes logika ellenére is, ép azért tulajdonképp egyiket sem elégítette ki. Ma már mint afféle elavult, hasznavehetetlen intézmény zsémbes, öreg emberként csak dohog, zsörtölődik, volta-keg azonban — kevés vizet zavar. Inkább a halál gondolatával igyekszik megbatkozni.

Hogy mi Horvátországgal mennyire ugyanazon gazdasági viszonyok alatt és mennyire azonos fejlettségi fokon állunk, mutatja az, hogy a mi akciónk után két évre ugyanazon eszme, ugyanazon elv szerint megvalósult ott is, — vendéglős és kocsmáros ipartársulattá alakult és igen biztosan vonaloztak körül programjukat.

Elmondhatjuk, hogy jóindíntyán nagyon meggyavunklepedve. Urami, négyezer vendéglős és kocsmáros egy táborban! Ki tudott még csak pár héttel ezelőtt is ily arányú mozgalom lehetőségéről? Mint a gomba, szinte márhónapra megett, megmozdult s jelentette hogy mit akar.

Nem tudom, hol keressem az alapokat? Az bizonyos, hogy mindkét elnök, Huzják Mátyas, Krausz Sándor és titkárk Pavlekovic Zrecsko magas kultúrsvonalon álló emberek, kik nemcsak mélyére hatolnak a korszellemnek, hanem gyakorlatilag is bámulatos agitáció és szervezőképességgel egy csapásra képesek voltak ily hatalmas szervezetet létesíteni. De nem lehet arról a körülményről sem megfeledkezni, hogy nagyon művelt talaj az, — értem a kocsmárosok összesét, — hol ily eredményt lehet produkálni. Kétségtelen ilyenképpen, hogy az a bizonyos »hullám-vonal« ott megfelelő gazdasági helyzetet, társadalmi viszonyokat és korukat megértő embereket talált utjában.

Vezetőségük biztos szemét dicseri, hogy saját szervezetük egész mivoltát öntudatosan és világosan ismervén, tudatosan felénk közeledek s a mi jobbnak kérték szövetségül. Az idegen szemet sem kerülte tehát el, hogy nálunk van a fejlődés, az erő, a jövő. Az ő egyesülésük folytán pedig sokszorosan itt van. Egyöntéti programunk, világosan kifejezett akarunk és az a

tömör erő, melyet képviselünk, kell, hogy végre megteremje gyümölcsseit és irányadó helyen pontjainkat szankcionálják.

Ez a cél s ez a remény képezi a két társulat testvériségének legbiztosabb alapját.

Janura Károly.

## Az új bortörvény-javaslat.

(Folytatás.)

23. §. A tokaji borvidék területéről tilos olyan bort kivinni, amely nem ott termelt.

Ugyanezen tilalom alá esnek az olyan borküldemények is, melyek a tokaji borvidék területén fekvő vasuti, hajó vagy postaalomásokra érkezve, onnan utolagso rendelkezés folytán továbbítottak vagy kiváltás útján újból feladatnak.

24. §. A 23. §. rendelkezéseinek ellenőrzésére vonatkozó szabályokat a földművelésügyi miniszter rendeleti utján állapítja meg.

25. §. A 16—24. §-oknak a borra vonatkozó rendelkezései a mustra és a szőlőcseférére is egyaránt kiterjednek.

26. § Tokaji borvidéki bortermezőknek és borkereskedőknek s általában mindenkinek, aki ott must vagy bor adásvételével vagy ennek közvetítésével foglalkozik, tilos a tokaji borvidék területére mazzolaszólót (aprószólot) vagy aszúszólot beszerezni vagy ott készletben tartani. Kivételt képeznek e tekintetben a fűszeres vagy csemegéüzletek, amelyek a mazzolaszólóknak háztartási célra kicsinyben való elárúsításával rendszeresen foglalkoznak és nagyban (t. i. 50 liter vagy ezen felüli mennyiségben) való borenadást nem folytatnak, továbbá a közvetlen fogyasztók és vendéglősök azon mazzolaszolásnyisegre nézve, amely a háztartásuk, illetve vendéglősiparuk céljaira szükséges.

27. §. A tíz hektoliter meghaladó borszállítványok, továbbá az öt méter-mázaszt meghaladó mazzola (aprószólot, aszúszólot) szállítványok megérkezéséről kötelesek a tokaji borvidék területén fekvő vasuti és hajóállomások esetéről-esetre értesíteni a földművelésügyi miniszter által a 20. §. első bekezdése értelmében kijelölendő hivatalos közeget annak közlése mellett, hogy az illető szállítvány kinek, mikor és honnan érkezett.

28. §. A földművelésügyi miniszter felhatalmaztatik, hogy a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően rendelet utján állapítsa meg azokat a további feltételeket és rendelkezvényeket, amelyek a jelen törvény 16—27. §-sában foglalt rendelkezések végrehajtására és az e célból gyakorlandó ellenőrzésre szükségesek.

### III. Fejezet. A borseprőre, törkölyborra, gyümölcsborra és pezsgőre vonatkozó rendelkezések.

29. §. Saját borának seprőjéből az abban levő bort bárki kiprélheti, azonban borseprőt a benne levő bor kiprélése és forgalomba hozatala céljából megvinni vagy másoktól összevásárolt borseprőből való borprélést üzletszerűleg folytatni, ugyancsak az összevásárolt borseprőből kipréselt bort forgalomba hozni vagy raktáron tartani tilos.

Borseprőből, vízzel, borhoz hasonló italt előállítani tilos.

30. §. Törkölybor (csiger vagy löre) alatt olyan, közönséges asztali borhoz hasonló itál értendő, amely a friss szőlő törkölyéből, az ebben visszamaradt boralkatrészek kivonása céljából a törkölyre felöntött vízzel erjesztés után állítatik elő.

Törkölyborkészítésre három naponal régebb szőlőtörkölyt használni tilos.

Ugyanazt a törkölyt csak egyszer szabad törkölyborkészítésre használni s e célból a törkölyre az arról nyert szinmustnak legfeljebb egynegyed részéig terjedő mennyiségű vizet szabad felönteni.

31. §. A törkölybor készítéséhez és kezeléséhez szőlőtörkölyön és vizen kívül semmi egyebet nem szabad használni, tehát még a must és borkezelésnél a 2. §. értelmében megengedett anyagokat (cukrot, savtalanító szereket, karamelt stb.) sem. A víz használata is csak a törkölybor készítésénél engedetik meg, ellenben a már kész, kiterjedt törkölybornak vízzel való keverése tilos.

A derítés (de csak a 2. §. e) pontjában felsorolt derítésszerekkel), továbbá a kenezés (de csak tisztá kénnel), valamint a szokásos borkezelési és konzerválási eljárások, u. m. fejtés, szűrés, a törkölybornál is megengedettek.

32. §. Törkölybor (csiger vagy löre) készítése a 30 és 31. §-okban foglalt korlátok között is, csak a saját termésű szőlő törkölyéből, kizárólag a házi fogyasztás vagy konyakká való kifőzés céljaira és csakis olyan szőlőbirtokosoknak engedtetik meg, akik borkezeléssel vagy üzletszerű bormérésrel nem foglalkoznak.

Házi fogyasztás alá az a törkölybornyiség esik, amelyet maga a termelő és családja, továbbá belső és külső cselédei és munkásai fogyasztanak el.

A házi fogyasztás céljaira évenként készíthető törkölybornyisége nem haladhatja meg az ebbeli egy évi szükségletet.

Azokat a feltételeket, melyek mellett törkölybornak konyakfőzés céljából való készítése és e célra való felhasználása megengedtetik, a földművelésügyi miniszter, Horvát-Szlavonországokban

a horvát-szlavon-dalmátországi bán, rendeleti uton állítja meg.

33. §. Az a borpárti, aki törkölybort (csigert, löret) akar készíteni, köteles ezen szándékát legalább 48 órával előbb, az illető község előjáróságának írásban vagy szóbelileg bejelenteni, a készítendő törkölybor mennyiségének, valamint annak a közlése mellett, hogy a törkölybort mikor, hol és mi célra fogja készíteni.

A községi előjáróság ezen bejelentésekről nyilvántartást köteles vezetni és joga van a 30–32 §-ok rendelkezéseinek betartását ellenőrizni.

34. §. Gyümölcsbor, vagyis a szőlőn kívül más gyümölcsleiből előállított borhoz hasonló italt, csakis a 35. §-ban foglalt feltételek mellett szabad készíteni s ezt csak kifejezetten mint gyümölcsbort szabad forgalombahozni.

35. §. Gyümölcsbort csakis friss gyümölcslevéből esetleg víz vagy cukros víz hozzáadásával, természetes erjesztés után szabad előállítani.

A gyümölcsbor készítéséhez vagy kezeléséhez szőlőt, szőlőtörkölyt, szőlőcsefret, szőlőmustot, bort, borseprőt, mazsolaszőlőt, továbbá borköt használni tilos, ugyancsak tilos a gyümölcsbort természetes borral vagy törkölyborral (csigerrel, lörével) keverni (összevegyíteni, házastalni).

A must, illetőleg a bor kezelésénél tiltva levő anyagok használata, a víz kivételével, gyümölcsbor készítésénél és kezelésénél is tiltva van. A víz használata is csak a gyümölcsbor készítésénél van megengedve, ellenben a már kiterjedt gyümölcsborba vizet keverni tilos.

Egyebekben a természetes bornál megengedett anyagok és eljárások alkalmazása a gyümölcsbornál is meg van engedve.

36. §. A törkölybort vagy gyümölcsbort tartalmazó hordóknak, palackoknak vagy más edényeknek »törkölybore«, illetőleg »gyümölcsbore« vagy az illető gyümölcs megjelölése szerint: »almabore«, »körtebore«, »ribizkebore« stb. jelzéssel kell ellátva lenniök, ezenkívül a törkölybor és a gyümölcsbor a természetes bortól állandóan elkülönítve tartandó.

Az erre vonatkozó részletes szabályok rendeleti uton állapítandók meg.

37. §. Pezsgő alatt természetes borból oly szénsavdus bor értendő, amelyben a szénszav természetes uton benne fejlesztés és visszafojtott. Ehhez a pezsgőgyártásnál szokásos, de ártalmas anyagokat nem tartalmazó u. u. likőr is adható.

(Folyt. köv.)

## ÜZLETI HIREINK.

**Figyelmeztetés.** Azon előfizetőinket, kik a »Fogadó« megjelenés utáni rendszer időben nem kapják, kérjük,

miserint szíveskedjenek a kiadóhivatalt egy levelező-lapon értesíteni.

**Uj fogadósok.** Zimonyban a Grand fogadót Rózsásai J. szaktársunktól Schöpp Gyula és Klacsman Károly ismert főpincérek megvették. Uj fogadós szaktársaink a nagy üzletet e hó folyamán veszik át saját kiskülsükbe.

**Böcögő József,** Miskolciani jóhírű fogadós, az éttermei fölött lévő helyiségeket kávéház céljaira kibérelte. Böcögő szaktársunk a nagy kiterjedésű földszinti helyet a mai modern kor izlésének megfelelő nagy kényelemmel fogja berendezni. A megnyitás a jövő év elejével történik.

**Uj kávéás.** A bajai Központi fogadónak volt üzletvezetője, Ágai Emil Baján egy modern izlésben berendezett kávéházat nyitott »Emke« címmel. Uj kávéás szaktársunknak sok szerencsét kívánunk!

**Benrád Albert vendéglője** Nyárvárán a most épülő Fekete sas nagyfogadónak Benrád Albert szaktársunk, az ottani Bihar vendéglőnek ismert és jönnévi gazdája lesz a vendéglőse. Benrád szaktársunk a nagy áldozatába kerülő s a mai modern izlésben berendezendő éttermeiket november 1-én fogja megnyitani.

**Fogadó-vétel.** B.-Gyulán a Komló fogadót Fischl Jakab, a Komló eddigi fogadósja 116 ezer kor. örökrön megvette. Fischl szaktársunk üzletét ez alkalommal egész uton fogja renovaltatni.

**Balogh Ferenc** ismert répeklai vendéglős az ottani nagyvendéglőt megvette és azt egész újonnan átalakítva a m. hó elejével nyitotta meg.

**Fehér József** ismert fővárosi vendéglős kártársunk, kinek ezideig Váci-ut 135. sz. alatt volt vendéglője, e hó 15-én átvette Zsarnócsay Jánosnak ugyancsak a Váci-ut 117. sz. a. lévő vendéglőjét.

**Széles József** ismert fővárosi vendéglős, átvette Budapest VII., Damjanich-utca 23. sz. alatt lévő vendéglőt Kostyák Mihálytól. Széles szaktársunk jó konyhája és tiszta italai biztosítja üzletének jömenét.

**Petrozsenyben** a nem régen utján átalakított »Emke« fogadó ismert tulajdonosa, Sahr Henrik társától megvált s az üzlet saját kezelésébe vette át.

**Uj vendéglő.** Budapest VII., Rózsá-utca 45. szám alatti hazban Roosz Henrik éthordó vendéglőt nyitott. Roosz szaktársunk szaktudása biztosítja üzletének jömenét.

**Justusz Mór** Hőgyészen egy a mai kor igényeinek megfelelő kényelmes szállodát rendezett be, a melyet a m. hó elejével nyitott meg.

**Debreceny Gábor,** a kolozsvári »Thália« kávéháznak előnyösen ösmert új gazdája, a kávéházzal kapcsolatos éttermeiket is saját kezelésébe vette. Debreceny szaktársunk vendéglője jó konyhája és italai révén máris alaposan föllendült.

**Kovács Dénes** ismert szaktársunk, utóbb Körmeny vendégül vendégös, Sarvára az új rábáhid építésénél lévő barakkvendéglőt átvette.

**Csillag József** ismert budapesti vendégös, július hó 15-én a Kerepesi-ut 24. sz. alatti vendéglőt megvette és újonnan átalakította és hó 25-én megnyitotta. Csillag szaktársunk üzletének jömenetét tisztá jó magyar boraival máris biztosította.

**Pejerits Sándor** ismert sopronmegyei vendégös Kópházán a községi nagyvendéglőt kibérelte, melyet saját kezelésébe a m. hó elejéig vett át.

**Pferchy József**, a kolozsvári Pferchy étterem volt főpincére, az ottani Donát-ut 10. sz. alatti saját házában egy nagyobb szabású vendéglőt rendezett be. Pferchy szaktársunk vendégölje, a kinessai publikumnak nem csak nyáron, de télen át is kedvelt kirándulója lesz. Sok szerencsét!

**Lókody Sándor** ismert debreceni vendégös átvette az ottani gazdasági tanintézet vendéglőt. Lókody szaktársunk Lorantffy-utcai vendéglőjét, mint csaplóros László Andrást vette át.

**Tassy Lajos**, ismert fővárosi vendégös, a VII., Bethlen-tér 3. sz. alatt lévő vendéglőt tulajdonosa ugyancsak Bpestten IV., Papnövelde-utca 3. számú házában csinosan berendezett vendéglőt nyitott. Tassy szaktársunk új üzletét és hó 1-én nyitotta meg. Sok szerencsét!

**Makón** a Lélek-féle »Nemzeti« fogadót **Edeleányi** Vilmos mint üzletrvezető és hó elejéig átvette.

**Felsőszakony** sopronmegyei községben a nagyvendéglőt **Gallen Sándor** régi ismert derék szaktársunk nemrég vette át.

**Nagyváradon** az októberrel teljesen felépült Fekete sas fogadó kávéháza bérletét **Haraszty Sándor**, volt berlini kávé s előzőleg ismert főpincér nyerte el, huszezer korona évi bér ellenében. Nagyvárad ezen új nagy kávéházában a berendezés 120—140 ezer koronába fog kerülni. Haraszty szaktársunk a nagy üzletet november 1-re rendezi be és ugyanakkor fogja megnyitni.

**Ternovits József fogadója.** Ifj. Ternovits József előnyösen ismert pécsi vendégös szaktársunk Villányban átvette a Kekessy (Worlicsek)-féle jönevű szállodát. Kívánunk sok szerencsét!

**Budapesten**, a VI., Podmanicky-utca 4. sz. alatti volt Peródos Irán féle vendéglőt **Kovács Lajos** vendégös július 20-án vette át.

**Debrecenben** a nagyerdői vendéglőt nem Fixi György, mint egyik előző lapunkban írtuk, hanem **Nemeth Titusz** vette át.

**Új vendéglős.** Budapesten a szövetség-utca 3. sz. alatti Kardos-féle vendéglőt **Beneth Viktor** főpincér megvette. Új vendéglős szaktársunk az üzletét és hó közepével vette saját kezelésébe.

**Erfurth Hugó fogadója.** A kolozsvári Kikaker kávéháznak hosszú éveken át

volt főpincére. Erfurth Hugó, Zilahon kibérelte a város tulajdonát képező Vigadó fogadót. Erfurth szaktársunk a nagy üzlet teljesen átalakította és modern nagy kényelemmel ellátva ünnepélyesen a mai napon nyitotta meg. Kívánunk sok szerencsét.

**Hercegh János**, a nagyszalontai Nenzeti fogadó tulajdonosa, a fogadó mellett egy új modern kávéházat rendezett be, amelyet Otthon címmel nyitott meg. A fogadói üzlet vezetését pedig sógora: Mezei J. vette át.

**Kolozsváron** a Grabovátz-féle Royal kávéházat **Kardos Simon** az üzlet volt régi gazdája újból megvette, és saját kezelésébe a m. hó elején vette át.

**Csepregben** a »Korona« nagyvendéglőt **Ekamp Kálmán** az ottani fehérülő vendéglő tulajdonosa kibérelte s azt egészen átalakította és újonnan berendezte szeptemberben fogja ünnepélyesen megnyitni.

**Koltay József**, fővárosi vendégös szaktársunk a VIII., Mátyás-tér 14. sz. alatt lévő jóforgalmu vendéglőjét ugyancsak Mátyás-tér 16. számú háza helyezte át.

**Weisz Márton** Debrecenben húzószababb ideig volt főpincér, ugyanott megvette az Abbázia kávéházat, amelyet új berendezéssel ellátva »Remény« címen nyitott meg és vezet tovább.

**Reinhardt Péter** lovrini fogadós üzletét megfelelően renoválta és új kényelemmel rendezte be.

**Neumann Izidor** kávéás. A szociális alapon szervekedett fővárosi pincérek egyik főbb agitátora, a Budapesti kártyeszedékek szakegyetemen volt ügyvezető-alelnök. Kávéis lett. Ugyanis kibérelte a Dohány-utcaiban lévő és hosszabb időn át zárva állott Sabária kávéházat, melyet most újra rendeztet be. Az új kávéház, mely a Világosság nyomdával szemben van, stilszerűen »Világosság« nevet kapott és aug. elsőjén nyílt meg.

**Nagybányán** a Szent-Miklós-téren **Varga Lipót** egy csinos fogadói üzletet rendeztet be s azt »Korona« címen nyitotta meg.

**Margittán** a mólki Apátság tulajdonát képező fogadó bérletét **Lehlovics Sándor**, a várdai Pannónia fogadó ismert szobafőpincére nyerte el. Lehlovics szaktársunk az üzletet egész újan fogja renoválni és berendezni s saját kezelésébe október elsejéig veszi át.

**Erdélyváron** az Arany Oroszlán fogadót **Ádám Gusztáv** ottani ismert vendégös szaktársunk és hó elejéig átvette. Az új tulajdonos a régi üzletet egész újan fogja renováltatni és berendezni.

**Keresetnek.** I. olvasóinkat kérjük, hogy az alább kerestel címei hollétét, kártársai szívessegével, a megtudni óhajtottak egy lev. lapon közöljék.

**Bernadics Dezső** éthordó hollétét egy lev. lapon kéri tudatni **Dengel József** Nagyszében, városségi vendégöl.

**Reiner Márton** pincér (Oravica, Plank-szálloda volt alkalmazottja) hollétét egy lev. lapon **Németh István** főpincér (Déva, Központi szálloda) kéri tudatni.

**Vendéglő áthelyezés.** **Kovács Jakab**, ivánegerszegi ismert vendégös szaktár-

sunk vendéglői üzletét saját újonnan épült házába helyezte át.

**Mittler Ignác** előnyösen ismert nagyvárdi főpincér Berettyóújfalun a Központi fogadót megvette. Mittler szaktársunk az üzletet egész újan renováltatva és berendezve július 1-én nyitotta meg.

**Kovács Lajos**, volt kolozsvári főpincér. szaktársunk az ottani régi jóhírű Nádas furdót és vendéglőjét átvette.

**Családi öröm.** A debreceni Hungaria kávéház főpincéret, Lefter Károlyt deren nőskéje egy egészséges fiúgyermek ajándékozta meg. Debrecen város legújabb polgárát Ferencnek keresztelték el.

**Steiner Fülöp** volt nagyszőlősi vendégös a vas megyei Alsözseletén a nagyvendéglőt átvette.

**Varga András** váradvelencei kávéis üzletét kibővítette és modern kényelemmel rendezte be. Varga szaktársunk »Nebántsvirág« kávéháza a váradiaknak egyik legkellemesebb kirándulója képezi.

**Győrött** az ismert kiskuti vendéglőt **Mary Endre** szaktársunk alberletbe adta és saját kezelésébe a Kálvária-utcai vendéglőjét vette át.

**Helyváltozások.** — Debrecenben a Bika fogadó étermi fop. állását **Bem László** tölti be. U. itt a kávéházban **Horváth István** fop. mellett **Arvai Berci** r. fizetőfop. és **Schubert Pál** m. segédp. működnek. **Haasz Rezső** a Royal kávéház fop. állását tölti be. **Zsedely István** a Központi fogadó fop. állását foglalta el. **Goldberger Ignác** a Központi sör-csarnok fizetőfop. állását foglalta el. **Püspökfürdőn** a nagyvendéglő fop. állását **Dancs István** tölti be. **Nagyváradon** a Pannónia kávéház fop. állását **Mészáros Jenő** töltötte be. U. itt az étteremben m. fop. **Féher Károly** működik. **Klein Márton** az Enke kávéház fop. állását foglalta el. **Lamészörfőre** **József** a Korona kávéház fop. állását tölti be. A Széchenyi fogadó étermi fop. állását **Havas Sándor** és u. itt a kávéházi fop. állást **Nagy Gyula** foglalták el. **Golozsváron** a sétatéri Kioszk fop. állását **Grób Károly** tölti be. **Kolozsvári Rez** Andor a Kikaker kávéház fop. állását, Erfurth Hugó helyét foglalta el. Ugyanitt a reggeli üzletpincérei állást **Silveszter András** nyerte el. **Gömöri Márton** Segesváron a Frank-féle fogadó fop. állását töltötte be. **Vukán Lajos** a pancsovai Kontiofics fogadó fop. állását foglalta el. **Paky Fülöp** (viszátterve Amerikából) Tatán az Eszterházy fogadóban foglalt állást.

**Pawlik János** Lipik-furdón — **Lifkay-féle** fogadóban éttermi állást foglalt. **Weszeberger József** Tunsádon a »3 huszár« fogadó fop. állását tölti be. **Gerlet László** Brassóban a Royal étterem főpincérei állását foglalta el. **Déván** a Központi fogadót és kávéházi fop. állását **Németh István** foglalta el. mellette **Mautner László** fizetőfop., **Girtler Alfréd** étt., **Buzogány Márton** regg. szam., **Aszóth Lajos** és **Hajdu Mihály** mint kávé, segédp. működnek. Sopronban a Csitkovits-kávéház fop. állását **Resznák János** nyerte el. **Farádon** a nagyvendéglő fop. állását **Lozsbó Szabó** Antal foglalta el. **Marosvásárhelyen** az Erzsébet-kerti vendégöl fop. állását **Flóra Mihály** foglalta el. **Krajcsovics** Frigyes a komáromi vasuti vendéglő üzletrvezető állását tölti be. — (Nagyvárad, Silberman J. helyeszk. iroda jelentése). **Sározy József** Piskin a vasuti vendéglő, **Gyenes János** a szamosújvári korona- és **Blattl Pál** az sz. beltoni közp. kávéház fop. állását tölti be. **Németh Gyula** a várdai Széchenyi kávéházban. **Triff Miklós** S-a. újghelen a M.-királyi kávéházban, **Judovics Antal** a lupényi v. vendéglőben. **Blum** utcafé helyenységi Egyetértés kávéházban, **Kallós Lajos** a szatmári Honvéd sör-csarnokban, **Szedlách János** a megyési Szőlő-

Mohai Antal a b-újfalusi Központi-, Horváth Károly a szentesi Központi-, Schwarz Mór a csabai Nádor-, Mackó Árpád a margittai Margit- és Janisch János a segésvári Frank-fogadóban mint főpincérek működnek. Nászbaum József a nagyszalontai Othton kávéház és Vádray Sándor a nagykarolyi Központi kávéház főp. állását foglalják el.

## Hirdetmény.

**A Győri pincér-egylet** vezetőségétudaja a szakmabeli eltekeltéssel, miszerint: az Egylet

**Ingyenes elhelyező irodáját**

**Arany János-utca 22. sz. alatt** megnyitotta. Telefon (interurbán) 378.

Az iroda elhelyez minden a szállodai, vendéglői és kávéházi szakmához tartozó, férfi és női alkalmazottakat.

**A rendes egyleti tagok elhelyezése ingyenes**

A nem egyleti tagok, női- és stb. segédalkalmazottak elhelyezése ugyan csak díjtalan és csupán csak a fölmerülő irodai költségeket, — levél, távirati díj, — tartoznak megteríteni, ugyint a r. tagok.

A **"Győri pincér-egylet"** tisztelettel föl hívja az egész ország vendéglőseit, de különösen a dunántúli: Sopron, Vas, Zala, Veszprém, Komárom, stb. megyék fogadóisait, vendéglőseit és kávéházait az **ingyenes elhelyező támogatására.** Tehát rendeléseket bárhova, illetve bárhonnán elfogad és azokat a legnagyobb pontossággal eszközözi.

Elhelyezést csak egyleti tag nyherhet, miért is az elhelyezésért jelentkezők tartoznak az egyletbe belépni.

### Tagdíjak:

I. oszt. fő- és fizetőpincér 3 kor., II. oszt. éttermi, kávéházi-segédék, szakács, cukrász, kávéfőző és l-só szállodai kapus 2 kor., III. oszt. borfű, kávéselegény, csapos és szállodai bérsozola 1 kor. 20 fill., beiratási díj 1 kor.

Szóbeli rendelések és jelentkezések részére a **hivatalos órák** d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig tartanak. **Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—12-ig.**

Levél és sürgőnyim: **Pincér-egylet Győr.**

Kelt Győr, 1908 június hó.

**Dénes Miklós**  
jegyző.

**László József**  
elnök.

## EGYRŐL-MÁSROL.

**Bendeguz meg a szobrok.**

*A smucig város.*

A Balambér fogadóknak két vendéget egymással, kínos Kolozsvár nemességéről, dicső híréről, gazdagságáról, ami még ma is meglátszik. — Bendeguz boryerek, ki a vendégek látá mögött a beszédet hallja, elmosolyodik.

— Mit nevezts te a... virág! — zudul rá az egyik vendég.

— Hát hogyné nevetnek kérem alázatosan, amikor uraságok Kolozsvár nemességéről és gazdagságáról méltóztanak

diskurálni, holott ennek épen az ellenkezője áll, amint Mátyas király lovának a farka is ékesen igazol.

A Balambér két vendége önkéntelen is rátekint a Mátyas király lóva farkára, illetlen szavaiért megfenyegettek Bendeguzt, aki azonban zavartalanul folytatta a szolnokolat.

— Hát kérem, nem-e a legnagyobb smucigságra valló az a ténye Kolozsvárnak, hogy igazságos nagy királyunk szobrára sajnált még 5—10 évre koránnt adni és így Fadruzs bátya kénytelen volt így rövidre szabni farkát, annak a derék, nemes állatnak.

— De számár vagy te Bendeguz; hát nem látod, hogy az a ló fark alaposan föl van kötve.

— Azt látom, kérem alázattal, — hanem azt még nem tapasztaltam, de nem is hallottam, hogy a nagyúr ember a lóva legszebb díszét, farkörényét csomóba kösse és úgy járassa, legfőkébb ha — kötésig érő sárvan.

### A hősi kard.

Ugyanerről a témáról beszél Bendeguz egy társának. Ez azonban nagy kezeltéssel válaszol meg Bendének.

— Ez semmi, barátokskám. Látnád csak Pozsonyban a Mária Terézia-szobrot, ahol egy hősi levente oly vitézül tartja föl széles, görbe kardját, mintha minden krakszelhuber sógort leakarna vágni...

— Nos aztán, szól közbe Bende, ha lekaszábálta őket, majd visszadugja a — hősi kardot.

— Visszadugná ám, ha tudná. Csak hogy nem tudja, mert a kard hüvelyé — nem görbe, kedves barátom, hanem egyenes...

## NYILT-TÉR.

### Élisméről levél.

Csaknyórváról **Herczog Sándor** ur **bor-szűrőjét** nagyon ajánlatom.

Körömd, 1908, június 15-én.

**Ebenspangor Rezső**

Korona szállodás.

**Tek. Singer Antal** és fia uraknak Szeged.

A nekem Önök által szállított 2 mahagon teakasztal, egy külszínre, mint minőségére nézve kitűnő. Fogadják a legészintebb köszönetemet s biztosítom, hogy cégekint minden ömserősömnek ajánlani fogom. Tiszteletlők. — Nyiregyháza 1907. **Róth Sámuel** képvis.

### Szerkesztői üzenetek.

Azon előfizetőink, akik a hozzáink nézett leveleket felületlen nem kaptak, a megfelelő választ jelen rovatunkban találhatják. A serek. üzenetekben csak előfizetőinknek válaszolunk.

**B. B. pécsi vendég.** Kérésének tárgyával már a Fogadó is, a szak-kongresszusaink is foglalkoztak, mint olyan szerelmenek, mely a vendégjelölőket nagyon érzékenyen károsítja is, mely bajok megszüntetésére egyesülni, szervezkedni és országos harcot kell indítani. A dolog ugyanis így áll: Minden egyesületi kör vagy kaszinó jogosítva van saját helyiségében nyilvános mulatságokat rendezni, ezek alkalmaiddé vendégeket (tehát nemtagokat is) étellel és itallal ellátni. Bérbe is adhatja alkalmas helyiséget más társaságok és egyesületek részére és ott mint alkalmdyik vendégül konyhátkarthat és italmé-ést gyakorolhat.

Minden tag vihet magával vendégeket (nemtagot) ha az illető testület hárszabályai azt megengedik. Ilyen körök és kaszinók egészéjtel tarthatók nyitva. Talá kifizetésére nem szükséges. Mindez azonban csak akkor történhet, ha az illető testületnek italméris engedélye van. Más megszorítás, vagy korlátozása nincs. Hogy ez visszalés és nem volna szabad megengedni, az nem szenved kétséget s hogy meg kellene szüntetni, az is bizonyos, mert az ilyen testületek rendezés egyezményes (olcsóbb) fogyasztási adót fizetnek, kevesebbet, mint a vendégülés és semmi kereseti adót, noha jobb üzleteket csinálnak, mint a vendéglősök. Ez ellen országos akciók fel kell indítani, azt pedig csak országos kongresszus utján lehetne nyeltnévéltetni és addig „kellemetlenkedni": a felsőbbégek, míg ennek az állapotnak a türelhetensége betájták.

**G. I. Fűies.** Annak a csendőri tulpkapásnak is lehet gátló vetni, ha a nyitvatartásra meg van az engedély és a vendégek közvesztélyes kavarodásba nem jutnak. Két ember vitaközásáeri nem rendelheti el az üzlet zárását, legfeljebb eltávolíthatja a rendbontókat, de nem zavarhatja az üzletet. Ha ezt mégis megtette, jogában áll önnök az illető civil-csendőri ellen kárterítési keresettel élni az illetékes járásbírószag előtt és eliene felsőbb hatóságánál fejezemi eljárást kérni. És különösen ha ittas is, a fejezemi feljelentésben tanúkat megnevezni, de fel lehet hozni azt is, hogy mások árnyában „kgyes elnézést" is tudt gyakorolni. És az ilyen „nagyhatalmu" csendőrt ur nem teltet önnök semmit, ha betartja a szabályokat. Ha ott ellenőri szigoruan, száz módja kinálkozik önnök is, hogy őt a hivatalos eljárásában és ténykedésében ellenőrizze. Ha ő bosszantja önt és kellemetlenkedik, tegye ön ugyanazt vele szemben. Ha attól tart, hogy üzletet most a közlegő alkalommal is károsítja, joga van eziranti agyálmat már előzetesen is idomos módon felletes hatóságának és a szolgabírói hivatalnál kifejezetre juttatni.

**Többeknek Kolozsvár.** Arra nézve, hogy az Orsz. nyugdíjgyűléselt ügynök-ember 10—20 30—40 kor., beiratási díjakat fölészed és a nagy zűrésdéllel behelyetelt tagok sor tájékozott vagy megnyugtató sort nem kapnak, minélgyva ahban a tudatban élnék, hogy ama kibőlés 20—40 koronakt szépen ehgedelődik szent Dávid, tehát mindzekeré ismét is csak azt tanácsolhatjuk, hogy méltóztassanak a saját zsebuk érdekét megvédeni, ha valaki eféle 10—20 kor. előlegre kapacitál, legalább is 5—10 napi gondolkodási időt kérjenek. Belépni pedig csak azon esetben és olyan intézménybe lépjenek, amelyek szőlidságáról eleve meggyőződnek. Az olyan intézmény, amely mindénáron csak beiratási díjak gyűjtésére törekszik és a gyűjtött tagokat elhabtásba se veszi, — nem vindikálhat magának sem szőlidságot, sem komolygágot — **H. V. Berlin.** B sorait, a nikolcsévalamint az éves díjat vették. Szíves köszönet és hasonló jó kívánatlant kapcsolatos üdvözlők. — **R. S. Zimony.** B. értesítést szíves köszönettel nyagtuk. — **W. K. Szombathely.** A reklámát könyv megérkezett — szerencsésen. Telt munkásságát szíves köszönet és — köszöntés! — **Előfizető Kassa.** Hasonló közléseknek készséggel helyt adunk, ha a beklődő nevért ömserjük. Szíveskedjék tehát közléseiből értesítést nevé aláírásával ellátni. — **M. M. Győr.** Vett értesítő t szíves köszönettel nyagtuk. Üdv! — **B. J. Versec.** Igazat adunk önnök kedves szaktársunk, hogy néhez, hogy keszrezen, mert ez a díjt, amelynek még nehezébb küldemelt próbába és rimbeke szedve ismertetni és küldi be hozzánk. Mi azt tartjuk s azt izenjük, hogy ezen sem próbával, sem verssel nem lehet segíteni, hanem csak tettel. Ezt próbálja ön is, de azért a komoly eszelekéséssel párhuzamosan gyakorolhatja a versírást is, de jó, amire ezuttal a véleményemint kérte. — **P. F. Lipik.** Küldött értesítés-ér köszönet és üdvözlők. — **D. M. Győr.** A küldeményt vettük s köszönettel nyagtuk. — **F. G. Nyiregyháza.** Beklődött helyreigazítása lapzártá után érkezett s így a jóvő száma maradt. Üdv!